

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Издање на српском, босанском и хрватском језику

SLUŽBENI GLASNIK BOSNE I HERCEGOVINE

Izdanje na srpskom, bosanskom i hrvatskom jeziku

Година XI
Уторак, 20. новембра 2007. године

Број/Broj
88

Godina XI
Utorak, 20. novembra/studenoga 2007. godine

ISSN 1512-7508 - српски језик
ISSN 1512-7486 - босански језик
ISSN 1512-7494 - хрватски језик

ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

520

У складу са чланом IV 4 а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на 16. сједници Представничког дома, одржаној 11. и 30. октобра 2007. године, и на 9. сједници Дома народа, одржаној 29. октобра 2007. године, усвојила је

ОКВИРНИ ЗАКОН О ПРЕДШКОЛСКОМ ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ ДИО ПРВИ - УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет Закона)

- (1) Оквирним законом о предшколском васпитању и образовању у Босни и Херцеговини утврђују се: принципи, циљеви, стандарди и нормативи за припрему заједничких наставних језги програма за обављање функције предшколског васпитања и образовања, као и управљање, руковођење, стручни стандарди, врсте евиденција, финансирање, надзор и друга питања у вези са организацијом и оснивањем предшколских установа.
- (2) Принципи, циљеви и стандарди утврђени овим законом и на основу овог закона не могу се смањивати.

Члан 2.

(Функција предшколског васпитања и образовања)

- (1) Предшколско васпитање и образовање је саставни дио васпитно-образовног система у Босни и Херцеговини. Он је први, посебан и специфичан степен васпитно-образовног система који се бави васпитањем дјете предшколског узраста.

- (2) Предшколско васпитање и образовање треба схватити као шири појам који одређују појмови: васпитање, образовање, њега и заштита.

Члан 3. (Основна обавеза надлежних образовних власти)

Органи власти надлежни за организовање образовног система у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине, Републици Српској, кантонима у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: надлежне образовне власти), у складу са Уставом Босне и Херцеговине и уставима ентитета и кантона, односно установе које су према важећим законима у Босни и Херцеговини регистроване за пружање услуга у области предшколског васпитања и образовања, обавезни су да примјењују и поштују принципе и норме утврђене овим законом и обезбиједе васпитање и образовање под једнаким условима за сву дјецу.

ГЛАВА I - ПРИНЦИПИ И ЦИЉЕВИ ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Одељак А. Основни принципи и циљеви

Члан 4. (Развојни принципи)

Предшколско васпитање и образовање у Босни и Херцеговини карактеришу следећи развојни принципи:

- хуманистичкоразвојни принцип,
- принцип професионалне аутономности и стручне одговорности и
- принцип демократичности.

Члан 5. (Уважавање степена развоја дјетета)

Предшколско васпитање и образовање засновано на хуманистичком приступу васпитања и образовања, савременим научним достигнућима и теоријама о дјететовом развоју и правима дјетета обавезно уважава степен развоја

дјетета, специфичности развојних могућности и појединачне потребе дјетета.

Члан 6.

(Забрана дискриминације)

- (1) Свако дијете има једнако право приступа и једнаке могућности учешћа у одговарајућем васпитању и образовању без дискриминације по било којем основу.
- (2) Једнак приступ и једнаке могућности подразумијевају обезбеђивање једнаких услова и прилика за све, за почетак и наставак даљег васпитања и образовања.

Одјељак В. Принципи и циљеви који обезбеђују основна права дјете

Члан 7.

(Обезбеђивање најбољег интереса дјетета)

- (1) Право дјетета на васпитање и образовање и исправну бригу за добробит његовог физичког и менталног здравља и безбједности има предност над свим другим правима.
- (2) У случају сукоба права, предност се даје оном праву, тумачењу или дјеловању које ће највише користити интересу дјетета.

Члан 8.

(Обезбеђивање сопствених вриједности)

Општи циљеви васпитања и образовања произлазе из општеприхваћених, универзалних вриједности демократског друштва, те сопствених вриједносних система заснованих на специфичностима националне, историјске, културне и вјерске традиције народа и националних мањина који живе у Босни и Херцеговини.

Члан 9.

(Обезбеђивање оптималног развоја дјетета)

Општи циљ предшколског васпитања и образовања је обезбеђивање оптималних и једнаких услова како би се свако дијете, од рођења до полaska у школу, развијало и остваривало своје пуне потенцијале и компетенције кроз различите видове квалитетног и професионално аутономног институционалног и ваниинституционалног предшколског васпитања и образовања.

Члан 10.

(Право на језик)

Језик и култура свих конститутивних народа и сваке националне мањине која живи у Босни и Херцеговини поштоваће се и укључивати у предшколску установу у складу са Уставом Босне и Херцеговине, Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода, Оквирном конвенцијом за заштиту националних мањина и Конвенцијом о правима дјетета.

Члан 11.

(Поштовање вјерских слобода)

Предшколске установе ће развијати, унапређивати и поштovati националне и вјерске слободе, обичаје, толеранцију и културу дијалога, у складу са чланом 10. овог закона.

Члан 12.

(Интеграцијски програми за дјете са посебним потребама)

- (1) Дјете са посебним потребама укључују се у предшколске установе према програмима који су прилагођени њиховим индивидуалним потребама. За свако дијете израдиће се индивидуални програм прилагођен његовим могућностима и способностима.

- (2) За дјете са посебним потребама припремају се и спроводе програми за интеграцију.

Члан 13.

(Право родитеља и дјете на избор установе и одлучивање)

- (1) Родитељи имају право на избор јавне или приватне предшколске установе у којој ће се васпитавати и образовати њихово дијете.
- (2) Родитељи имају право и обавезу да преко својих представника у предшколским установама и тијелима и путем својих асоцијација, у интересу своје дјете, учествују у одлучивању на свим нивоима о питањима значајним за рад предшколске установе и функционисање предшколског васпитања и образовања.

ГЛАВА II - ОБЕЗБЈЕЂИВАЊЕ ФУНКЦИЈЕ ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Члан 14.

(Одређивање функције)

Функције предшколског васпитања и образовања су:

- a) обезбеђивање услова за оптимални развој сваког дјетета,
- b) помоћ родитељима у бризи за његу, заштиту, развој, васпитање и опште благостање дјетета,
- c) допуњавање породичног васпитања,
- d) улагање друштва у благостање и напредак.

Члан 15.

(Стандарди и нормативи за обављање функције васпитања и образовања)

Јавне и приватне предшколске установе функцију васпитања и образовања обављају у складу са плановима и програмима чије заједничке основе прописују надлежне образовне власти, а у складу са педагошким стандардима и нормативима за опрему, дидактичка, здравствено-хигијенска, естетска и друга средства (у даљем тексту: стандарди и нормативи).

Члан 16.

(Вријеме обавезног укључивања дјете у предшколско образовање)

- (1) У години пред полазак у основну школу, предшколско васпитање и образовање обавезно је за сву дјете предшколског узраста.
- (2) Услове и начине финансирања, програм и вријеме трајања предшколског васпитања и образовања регулишу одговарајућим законом надлежне образовне власти.

Члан 17.

(Пријем дјете)

- (1) Пријем дјете у предшколску установу врши се током цијеле године, у складу са овим законом, подзаконским актима установа и осталим прописима у области васпитања и образовања.
- (2) Јавне и приватне предшколске установе, у погледу остваривања услова и спровођења процедуре без дискриминације, осигуравају једнаке могућности за пријем све дјете.

**ДИО ТРЕЋИ - ОСНИВАЊЕ И ОРГАНИЗАЦИЈА
ПРЕДШКОЛСКИХ УСТАНОВА**

ГЛАВА I - ОСНИВАЊЕ

Одјељак А. Оснивање установа

Члан 18.

(Јавне и приватне предшколске установе)

- (1) Предшколско васпитање и образовање реализује се у јавним и приватним предшколским установама.
- (2) Јавне предшколске установе оснивају надлежне образовне власти, у складу са принципима, стандардима и нормативима утврђеним овим законом и осталим условима и критеријумима утврђеним прописима у области васпитања и образовања.
- (3) Приватну предшколску установу могу основати домаћа и страна физичка и правна лица, у складу са принципима утврђеним овим законом и осталим условима и критеријумима утврђеним у прописима у области васпитања и образовања.

Члан 19.

(Јаслице и обданишта)

Са становишта организационих форми, предшколско васпитање и образовање остварују се у оквиру јаслица за дјецу од шест мјесеци до навршене треће године живота и у обданишту од навршене треће године живота све до полaska у основну школу.

Члан 20.

(Организовање посебних предшколских васпитно-образовних установа)

У случајевима када се за дјецу предшколског узраста са посебним потребама не може организовати васпитно-образовни рад у предшколској установи, тај рад се може дјелимично или у цјелини обављати у посебним предшколским васпитно-образовним установама.

ГЛАВА II - ОРГАНИЗАЦИЈА

Одјељак А. Заједничка језгра програма

Члан 21.

(Успостављање заједничке језгре програма)

- (1) У свим јавним и приватним предшколским установама у Босни и Херцеговини успоставља се и примјењује заједничка језгра цјеловитих развојних програма за рад у предшколским установама.
- (2) Заједничка језгра програма и планови треба да:
 - a) гарантују и обезбеђују квалитетно васпитање и образовање за сву дјецу и достизање задовољавајућег стандарда знања, вještina и способности,
 - b) обезбеђују досљедност квалитета стандарда васпитања и образовања у свим предшколским установама у Босни и Херцеговини,
 - c) обезбеђују примјену програма који одговарају развојним потребама дјече предшколског узраста,
 - d) обезбеђују да се кроз васпитно-образовни процес развија позитиван однос и осjeћај припадности држави Босни и Херцеговини,
 - e) обезбеђују задовољавајућу усклађеност програма, као и њихову прилагодљивост у складу са специфичним потребама предшколске установе и локалне заједнице и
 - f) обезбеђују слободу кретања и једнак приступ предшколском васпитању и образовању.

Члан 22.

(Привремено тијело за израду заједничке језгре програма)

- (1) Заједничку језгру програма израђује посебно привремено тијело чије чланове именују министри просвјете Републике Српске, кантона у Федерацији Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Брчко Дистрикт), а једног члана именује министар цивилних послова Босне и Херцеговине.
- (2) На предлог привременог тијела из претходног става, споразум о заједничкој језгри програма усвајају и потписују министар просвјете Републике Српске, министри просвјете свих кантона у Федерацији Босне и Херцеговине, те представник Брчко Дистрикта.

Члан 23.

(Врсте програма)

У предшколским установама у Босни и Херцеговини користе се следећи програми:

- a) цјеловити развојни програми,
- b) специјализовани развојни програми,
- c) интервентни, компензациони и рехабилитациони програми,
- d) програми јачања родитељских компетенција,
- e) програми за дјецу пред полазак у школу ако нису обухваћена неким обликом предшколског васпитања и образовања и
- f) програми за дјецу држављана Босне и Херцеговине у иностранству.

Члан 24.

(Намјена и садржај програма)

- (1) У предшколским установама реализују се програми васпитно-образовног рада намјењени дјеци од рођења до полaska у школу, као и програми намјењени другим корисницима који су заинтересовани за развој, васпитање, образовање и општу добробит дјеце.
- (2) Програмима васпитно-образовног рада са дјецом из става (1) овог члана утврђују се циљеви и задаци, садржај и врста, те профили и школска спрема запослених који реализују сваки од ових програма, а на основу претходно прибављене сагласности надлежних образовних власти.

Одјељак В. Стандарди и нормативи

Члан 25.

(Педагошки стандарди и нормативи)

- (1) Предшколско васпитање и образовање у јавним и приватним предшколским установама реализује се на основу педагошких стандарда и норматива.
- (2) Надлежне образовне власти утврђују и усвајају стандарде и нормативе за предшколско васпитање и образовање.
- (3) Стандардима и нормативима у предшколском васпитању и образовању обезбеђује се досљедна и ефикасна примјена заједничких језги програма у свим предшколским установама у Босни и Херцеговини.

Члан 26.

(Обезбеђивање примјене и садржаји по избору)

- (1) За спровођење стандарда и норматива те заједничких језги у области предшколског образовања надлежна је институција или тијело успостављено одговарајућим законом на нивоу Босне и Херцеговине (Агенција за предшколско, основно и средње образовање).

- (2) У оквиру заједничких језгри и програма, јавне и приватне предшколске установе имају слободу креирања и реализације одређених садржаја по свом избору, у складу са одредбама овог закона.

Одељак С. Извештавање и надзор

Члан 27.

(Годишњи програми рада и извештаји о раду)

- (1) Предшколске установе обавезне су да доносе годишње програме рада.
- (2) Годишње програме рада, на предлог стручног вијећа, усваја управни одбор предшколске установе и доставља до краја септембра текуће године надлежним образовним властима и оснивачу.
- (3) Извештаји о раду за протеклу радну годину разматрају се и усвајају по истом поступку као и програми рада, и најкасније до краја септембра текуће године прослеђују надлежним институцијама на разматрање и усвајање.

Члан 28.

(Надзор и контрола стручних стандарда и норматива)

Надлежне образовне власти обавезне су да обезбиједе контролне механизме стручног надзора, педагошког праћења и унапређивања рада у јавним и приватним предшколским установама, како би се обезбиједило да све предшколске установе раде у складу са стандардима и нормативима.

ДИО ЧЕТВРТИ - СТРУЧНИ СТАНДАРДИ

ГЛАВА I - ПРОФИЛИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ФУНКЦИЈЕ ВАСПИТАЧА

Члан 29.

(Профил стручњака)

- (1) Профил за обављање функције васпитача дефинисан заједничким језгрома програма за предшколско васпитање и образовање, степен стручне спреме и остали услови за обављање васпитачке функције ближе се дефинишу стандардима и нормативима предшколског васпитања и образовања.
- (2) Различите програме предшколског васпитања и образовања у јавном и приватном сектору реализују васпитачи, специјализовани стручњаци различитих профиле (педагози, специјални педагози, логопеди, психологи, љекари, социјални радници), са високом стручном спремом.
- (3) Његу и бригу о заштити и унапређењу здравља дјече од шест мјесеци до поласка у школу реализују медицински радници са завршеним факултетом, високом или средњом медицинском школом.

Члан 30.

(Асистенти и волонтери)

У реализацији програма васпитно-образовног рада могу учествовати и лица са високом, вишом и средњом стручном спремом васпитно-образовног и медицинског смјера у својству асистента и волонтера.

Члан 31.

(Полагање стручног испита)

- (1) Васпитачи, стручни сарадници и сарадници који први пут заснивају радни однос у предшколској установи обавезни су да након једне године, а прије истека друге године непосредног васпитно-образовног рада, положе стручни испит.

- (2) Надлежне образовне власти регулисаће питање полагања стручних испита посебним прописом.

ГЛАВА II - СТРУЧНИ ОРГАНИ

Члан 32. (Стручни органи)

Стручно вијеће и стручни активи су стручни органи који обављају стручну функцију у предшколским установама.

Члан 33. (Стручно вијеће)

- (1) Стручно вијеће чине сви стручни запослени у предшколској установи, а обавља сљедеће послове:
 - a) прати и анализира организацију и реализацију програма васпитно-образовног рада,
 - b) утврђује програм стручног усавршавања васпитача и прати његову реализацију,
 - c) разматра и утврђује предлог годишњег програма рада,
 - d) разматра и даје примједбе на извештаје о раду стручних тјела/комисија/одбора/актива,
 - e) формира, прати и анализира рад стручних тјела/комисија/одбора/актива,
 - f) кандидује представника управног одбора и
 - g) предлаже и прати реализацију сарадње са родитељима и локалном заједницом.
- (2) Стручним вијећем руководи директор предшколске установе.

Члан 34. (Стручни активи)

- (1) Стручни активи формирају се од стручних радника по узрасним групама у којима се реализује васпитно-образовни процес.
- (2) Стручни актив обавља сљедеће послове:
 - a) стара се о усклађивању рада истих узрасних група,
 - b) предузима мјере за успешну реализацију програма у свом активу,
 - c) прати цјелокупан развој и активност дјече и предлаже мјере за њихову успјешност.
- (3) Стручним активом руководи предсједник актива изабран од чланова актива.

ДИО ПЕТИ - УПРАВЉАЊЕ И РУКОВОЂЕЊЕ

ПРЕДШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА

ГЛАВА I - УРЕЂИВАЊЕ ЗАКОНОМ И ПРОПИСИМА

Члан 35.

(Утврђивање процедуре за управљање и руковођење)

- (1) Питања оснивања, организовања, надлежности тјела, процедуре за управљање предшколским васпитно-образовним системом као дијелом надлежног образовног система у Босни и Херцеговини уређује се законима у области предшколског васпитања и образовања и другим прописима и актима које доносе надлежне образовне власти и предшколске установе.
- (2) Законима, прописима и актима из става (1) овог члана уређују се надлежности и одговорности за управљање, посебно у погледу финансирања предшколских установа, односи ових институција и оснивача и према друштвеној заједници, партнерство свих субјеката, органа руковођења

и сва друга питања значајна за ефикасно управљање предшколским васпитањем и образовањем.

ГЛАВА II - ОРГАНИ УПРАВЉАЊА

Члан 36.

(Управни одбор)

- (1) Орган управљања у јавној предшколској установи је управни одбор.
- (2) Чланови управног одбора бирају се на основу јавног конкурса по принципу паритетне заступљености оснивача, вијећа родитеља и стручног особљаја предшколске установе у складу са процедуром која се утврђује прописима и актима које доносе надлежне образовне власти и предшколске установе.
- (3) Конкурс расписује и спроводи комисија коју чине по један представник оснивача, вијећа родитеља и предшколске установе, коју именује оснивач.
- (4) Чланове комисије из става (3) овог члана предлажу органи субјеката који чине комисију.
- (5) Састав управног одбора предшколске установе мора одражавати националну структуру дјеце и родитеља, особља и оснивача онако како она у датом тренутку изгледа, у принципу, према попису становништва у Босни и Херцеговини из 1991. године.
- (6) Управни одбор одговоран је за утврђивање и спровођење политike предшколске установе, генерално управљање предшколском установом и ефикасно коришћење кадровских и материјалних ресурса.

Члан 37.

(Директор)

- (1) Директора предшколске установе именује управни одбор по поступку који се одређује законима или прописима Републике Српске, кантона у Федерацији Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикта и општим актима предшколске установе.
- (2) Директор предшколске установе мора имати високу стручну спрему у области предшколског васпитања, педагогије, специјалне педагогије или психологије. Изузетно, за директора предшколске установе може бити именован истакнути, у пракси доказани наставник предшколског васпитања и образовања.
- (3) Директор је одговоран за руковођење предшколском установом и за реализацију програмских активности предшколске установе.
- (4) Директора приватне предшколске установе именује оснивач.

Члан 38.

(Вијеће родитеља)

- (1) Родитељи имају право да оснују вијеће родитеља, а предшколска установа има обавезу да им у томе помогне. Чланове овог вијећа бирају родитељи.
- (2) Начин и процедура оснивања и рада вијећа родитеља утврђује се општим актом предшколске установе.
- (3) Вијеће родитеља:
 - a) промовише интересе предшколске установе у локалној заједници,
 - b) презентује ставове родитеља управном одбору предшколске установе,

- c) подстиче ангажман родитеља у раду предшколске установе,
- d) информише управни одбор о својим ставовима када оцијени да је то потребно, или на захтјев управног одбора, о сваком питању које се односи на рад предшколске установе,
- e) кандидује представника родитеља у управни одбор.

ДИО ШЕСТИ - ЕВИДЕНЦИЈЕ И ДОКУМЕНТАЦИЈА

Члан 39.

(Обавеза вођења евиденција и документације)

- (1) Предшколска установа обавезна је да води сву потребну педагошку документацију и евиденцију предвиђену овим законом, осталим законским и подзаконским актима.
- (2) Предшколска установа посебно је обавезна да води евиденцију о:
 - a) дјеци уписаној у предшколску установу,
 - b) праћењу и напредовању дјеце,
 - c) прикупљању средстава од родитеља, оснивача и донатора,
 - d) дјеци са посебним потребама,
 - e) дјеци смјештеној у друге породице.
- (3) Рокови чувања документације из става (2) овог члана регулишу се посебним прописом.

ДИО СЕДМИ - ФИНАНСИРАЊЕ

Члан 40.

(Средства која обезбеђује оснивач)

- (1) Оснивач предшколске установе обезбеђује средства потребна за оснивање, рад и спровођење програма предшколског васпитања и образовања у складу са педагошким стандардима и нормативима за предшколско васпитање и образовање.
- (2) Оснивач обезбеђује:
 - a) плате запосленика (брuto), топли оброк, регрес,
 - b) материјалне трошкове,
 - c) набавку основне опреме и учила,
 - d) потрошни материјал за васпитно-образовни рад,
 - e) амортизацију и текуће инвестиционо одржавање објекта,
 - f) дио радно-игривог материјала (играчке и други основни дидактички материјал).

Члан 41.

(Средства из других извора)

Програми предшколског васпитања и образовања, изузев обавезног предшколског васпитања, финансијски се могу подржавати и на следећи начин:

- a) од родитеља дјеце предшколске доби зависно од социјалног статуса и
- b) донацијама.

Члан 42.

(Партиципација корисника услуга)

Средства за реализацију краћих и специјализованих програма рада и трошкове исхране дјеце обезбеђују корисници услуга.

Члан 43.**(Обавезе надлежних образовних власти)**

Надлежне образовне власти обезбеђују:

- a) средства за набавку дјјела дидактичког материјала,
- b) професионално усавршавање кадрова у васпитању и образовању,
- c) развој предшколских програма рада,
- d) евалуацију предшколских програма рада,
- e) дио средстава за реализацију специјализованих програма рада,
- f) издавачку дјелатност установе,
- g) утврђује услове и доноси рјешење о почетку рада предшколске установе.

Члан 44.**(Обавезе надлежног тијела за социјалну заштиту)**

Надлежно тијело за социјалну заштиту, у складу са одговарајућим законима Републике Српске, кантона у Федерацији Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикта, суфинансира дио трошкова за:

- a) дјецу без родитељског стања,
- b) дјецу са посебним потребама,
- c) дјецу инвалида,
- d) дјецу цивилних жртава рата,
- e) дјецу незапослених родитеља,
- f) дјецу самохраних родитеља,
- g) дјецу корисника социјалних примања,
- h) дјецу редовних студената.

Члан 45.**(Здравствена заштита)**

Надлежно министарство за здравље и/или институције, у складу са одговарајућим законима ентитета, кантона и Брчко Дистрикта, обезбеђују:

- a) финансирање превентивних програма и програма заштите и унапређивања здравља дјеце,
- b) плате љекара, специјалних педагога, стоматолога, медицинских сестара,
- c) дио потрошног материјала за јаслице,
- d) професионално усавршавање здравствених радника и специјалних педагога,
- e) санитарне прегледе свих запослених,
- f) прегледе дјеце пред упис у предшколску установу.

Члан 46.**(Обезбеђивање средстава за остале потребе)**

Из буџета оснивача обезбеђују се средства за развој дјелатности предшколског васпитања и образовања, финансирање одјељења предшколских установа у болницама, одјељења за дјецу са посебним потребама при одговарајућим заводима, за дјецу националних мањина, посебно дјецу Рома, као и субвенције за цијену гријања, комуналнаја, воде, електричне енергије, ПТТ услуга и РТВ таксе, које се сврставају у категорију домаћинстава.

Члан 47.**(Средства за дјецу из хранитељских породица)**

Смјештај дјеце у предшколске установе за дјецу из хранитељских породица финансира се под истим условима.

ДИО СЕДМИ - ПРАЋЕЊЕ И НАДЗОР НАД СПРОВОЂЕЊЕМ ЗАКОНА

Члан 48.**(Одговорност за надзор и спровођење)**

- (1) Надзор над примјеном овог закона спроводи Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине.
- (2) Надлежне образовне власти одговорне су за спровођење и примјену овог закона, примјену стандарда и норматива као и програма рада.
- (3) Законитост и услове рада у предшколској установи контролишу органи надлежних инспекцијских служби за област просвјете.

ДИО ОСМИ - ЗАШТИТА ПРАВА

Члан 49.**(Пријаве за кришење Закона)**

- (1) Пријаве за кришење принципа дефинисаних овим законом могу се поднijети надлежној образовној институцији или инспекцији надлежној за област образовања, која ће путем рјешења утврдити оправданост таквог кришења и наложити његово отклањање.
- (2) Ако рјешење не буде донесено у року од 30 дана од дана подношења пријаве, или ако не буде задовољна рјешењем, странка може поднijети жалбу надлежном министарству, које је обавезно да ријести жалбу у року од 30 дана.
- (3) Нездадовољна странка може покренути поступак пред надлежним судом.

Члан 50.**(Покретање дисциплинског поступка)**

- (1) Против лица које се понаша супротно овом закону дисциплински поступак може покренути предшколска установа, надлежна инспекција за образовање или надлежно министарство просвјете.
- (2) У случају сумње да је извршено кривично дјело, предшколска установа, надлежна инспекција или надлежно министарство просвјете обавијестиће одговарајући орган кривичног гонења.

ДИО ДЕВЕТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 51.**(Обавеза доношења усклађених законова)**

У року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, Република Српска, кантони у Федерацији Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикт обавезни су да донесу своје законе и ускладе их са овим законом.

Члан 52.**(Обавеза доношења осталих прописа и аката)**

Надлежне образовне власти ће у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона дојијести:

- a) стандарде и нормативе за област предшколског васпитања и образовања,
- b) критеријуме о финансирању предшколских установа,
- c) пропис о поступку утврђивања услова, садржају и начину вођења Регистра,
- d) пропис о начину вођења педагошке и остале евиденције и документације,

- e) пропис о оцењивању и стручном усавршавању медицинског особља, васпитача и осталих стручних кадрова који раде у васпитно-образовном процесу,
- f) пропис о стручном надзору.

Члан 53.

(Рокови за доношење програма васпитно-образовног рада)

- (1) Надлежне образовне власти ће у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона донојети програме васпитно-образовног рада у складу са овим законом и методологију израде годишњег програма рада предшколске установе.
- (2) Одредбе овог закона односе се и на приватне предшколске установе.

Члан 54.

(Прелазни период за успостављање стручних стандарда)

- (1) Ступањем на снагу овог закона, васпитачи који раде са дјецом у васпитно-образовном процесу морају имати високу стручну спрему у области предшколског васпитања.
- (2) Васпитачи који имају више од 20 година стажа са вишом и средњом школском спремом могу остати у васпитно-образовном процесу до одласка у пензију.
- (3) Прелазни период за запослене са неодговарајућом стручном спремом регулише се законом који утврде надлежне образовне власти.

Члан 55.

(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

ПСБиХ број 122/07

30. октобра 2007. године

Сарајево

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ
др Милорад Живковић, с. р.

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ
Илија Филиповић, с. р.

U skladu s članom IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 16. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 11. i 30. oktobra 2007. godine, i na 9. sjednici Doma naroda, održanoj 29. oktobra 2007. godine, usvojila je

**OKVIRNI ZAKON
O PREDŠKOLSKOM ODGOJU I OBRAZOVANJU U
BOSNI I HERCEGOVINI**

DIO PRVI - UVODNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Okvirnim zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju u Bosni i Hercegovini utvrđuju se: principi, ciljevi, standardi i normativi za pripremu zajedničkih nastavnih jezgri programa za obavljanje funkcije predškolskog odgoja i obrazovanja, као и управљање, руководење, стручни standardi, vrste evidencija, финансирање, надзор и друга питања у вези с организацијом и осниvanjem predškolskih установа.
- (2) Principi, ciljevi i standardi utvrđeni ovim zakonom i na osnovu овог закона не могу се смањити.

Član 2.

(Funkcija predškolskog odgoja i obrazovanja)

- (1) Predškolski odgoj i obrazovanje је саставни дио одgojno-obrazovnog система у Bosni i Hercegovini. On je prvi, poseban i specifičan stepen odgojno-obrazovnog sistema koji se bavi odgojem djece predškolske dobi.
- (2) Predškolski odgoj i obrazovanje treba shvatiti као širi pojam koji određuju pojmovi: odgoj, obrazovanje, njega i zaštita.

Član 3.

(Основна обавеза надлеžnih образовних власти)

Organji vlasti nadležni za organiziranje obrazovnog sistema u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj, kantonima u Federaciji Bosne i Hercegovine, (u daljnjem tekstu: nadležne obrazovne vlasti), u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i ustavima entiteta i kantona, odnosno ustanove koje su, prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini, registrirane za pružanje usluga u oblasti predškolskog odgoja i obrazovanja, obavezni su primjenjivati i poštivati principe i norme utvrđene ovim zakonom i osigurati odgoj i obrazovanje pod jednakim uvjetima za svu djecu.

POGLAVLJE I. PRINCIPI I CILJEVI PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Odjeljak A. Osnovni principi i ciljevi

Član 4.

(Razvojni principi)

Predškolski odgoj i obrazovanje u Bosni i Hercegovini karakteriziraju sljedeći razvojni principi:

- a) humanističkorazvojni princip,
- b) princip profesionalne autonomnosti i stručne odgovornosti i
- c) princip demokratičnosti.

Član 5.

(Uvažavanje stepena razvoja djeteta)

Predškolski odgoj i obrazovanje zasnovan na humanističkom pristupu odgoja i obrazovanja, savremenim naučnim dostignućima i teorijama o djetetovom razvoju i pravima djeteta, obavezno uvažava stepen razvoja djeteta, specifičnosti razvojnih mogućnosti i pojedinačne potrebe djeteta.

Član 6.

(Zabrana diskriminacije)

- (1) Svako dijete ima jednako pravo pristupa i jednakе mogućnosti učešća u odgovarajućem odgoju i obrazovanju bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi.
- (2) Jednak pristup i jednakе mogućnosti подразумијевају осигuranje jednakih uvjeta i prilika за све, за почетак i nastavak dalnjeg odgoja i obrazovanja.

Odjeljak B. Principi i ciljevi koji osiguravaju osnovna prava djece

Član 7.

(Osiguranje najboljeg интереса djeteta)

- (1) Pravo djeteta na odgoj i obrazovanje i ispravnu brigu za dobrobit njegovog fizičkog i mentalnog zdravlja i sigurnosti ima prednost nad svim drugim pravima.
- (2) U slučaju sukoba prava, prednost se daje onom pravu, тumačењу или djelovanju које ће највиše користити интересу djeteta.

